

Správa o výsledku kontroly implementácie programového rozpočtovania v rozpočtovom procese miest a obcí v meste Moldava nad Bodvou

Kontrolná akcia bola vykonaná na základe plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2011.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť splnenie si povinnosti miest a obcí pripraviť svoje rozpočty pre roky 2009 – 2011 ako programové rozpočty, ako aj realizáciu činnosti v procese implementácie programového rozpočtovania so zameraním na rok 2010. Zároveň preveriť dodržiavanie povinnosti zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť používania verejných prostriedkov v rámci vybraného programu.

Predmetom kontroly bolo preveriť splnenie si povinnosti pripraviť rozpočet ako programový rozpočet, hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť čerpania výdavkov v rámci programu „Šport“ a „Sociálne služby“ a úroveň vnútornej kontroly kontrolovaného subjektu.

Kontrola bola vykonaná v meste Moldava nad Bodvou, Školská 2, 045 52 Moldava nad Bodvou, (ďalej len „kontrolovaný subjekt“ alebo „mesto“) kontrolované obdobie roku 2010 vrátane relevantných údajov rokov 2009 a 2011.

Podľa administratívneho členenia sa mesto nachádza v Košickom kraji.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Preverenie splnenia si povinnosti pripraviť rozpočet ako programový rozpočet

Rozpočet mesta na rok 2010 bol schválený v klasickej podobe t.j. v členení podľa rozpočtovej klasifikácie. Rozpočet bol schválený ako vyrovnaný. Kontrolovaný subjekt nevypracoval a mestskému zastupiteľstvu (ďalej len „MsZ“) nepredložil na schválenie rozpočet v programovej štruktúre na roky 2010 – 2012, čím konal v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Kontrolou bolo zistené, že mesto vykonalo zmenu rozpočtu bez schválenia v MsZ, čo bolo v rozpore so zákonom o obecnom zriadení a zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Kontrolovaný subjekt v priebehu roka 2010 vypracoval programový rozpočet, ktorého programová štruktúra pozostávala zo 14 programov, 67 podprogramov a 10 prvkov. Zámery programového rozpočtu boli formulované na úrovni programov a podprogramov. Ciele vyjadrovali formu výstupu, výsledku a odzrkadľovali postup mesta smerom k naplneniu zámeru.

Kontrolou bolo zistené, že mesto v priebehu roka 2010 nevykonalo monitorovanie plnenia programov. Účelom monitorovania a hodnotenia je porovnanie očakávaných hodnôt stanovených v merateľných ukazovateľoch so skutočnosťou, porovnanie rozpočtovaných výdavkov a ich časti so skutočnosťou a zhodnotenie celkových účinkov a prínosov programov. Nevykonaním monitorovania plnenia programov mesto postupovalo v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

V ročnej hodnotiacej správe k 31.12.2010 mesto hodnotilo plnenie programov len percentuálne alebo iným pomerom. Programy nehodnotilo systematicky a analyticky, neboli zhodnotené dôvody, prečo neboli dosiahnuté cieľové hodnoty niektorých programov, resp., keď boli cieľové hodnoty prekročené neboli hodnotené dôvody prekročenia, ani pri jednom programe nebolo realizované zhodnotenie celkových účinkov a prínosov programov. Neplnenie merateľných ukazovateľov nezdôvodnilo v hodnotiacej správe v rámci príslušného komentára.

Hodnotiaca správa k 31.12.2010 nebola súčasťou záverečného účtu, čím mesto porušilo zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

2. Preverenie dodržiavania povinnosti zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť použitia verejných prostriedkov v rámci programu Šport a programu Sociálne služby

Program Šport

Výdavky súvisiace so športom (vrátane výdavkov na dotácie) rozpočtovalo mesto v programe Šport. Zámerom programu bol rozsiahly výber športových aktivít podľa dopytu, želaní a rozhodnutí obyvateľov mesta. Na uvedený program boli rozpočtované finančné prostriedky vo výške 6 700,00 eur. rozpočet počas roka 2010 nebol upravený. Skutočné čerpanie bolo vo výške 2 696,78 eur, v percentuálnom vyjadrení 40,25 %. Program Šport obsahoval štyri podprogramy.

Merateľnými ukazovateľmi podprogramu Podpora športových podujatí boli stanovené počet podporených športových podujatí za rok, počet zapojených občanov do športových podujatí, percentuálna spokojnosť účastníkov s organizovanými športovými podujatiami a percentuálny nárast podujatí. Ani pri jednom z merateľných ukazovateľov kontrolovaný subjekt neuviedol dosiahnuté hodnoty, čo neumožnilo hodnotiť plnenie merateľných ukazovateľov. Vzhľadom ku skutočnosti, že finančné prostriedky boli použité výlučne na prevádzku štadióna ich použitie vo vzťahu k dosiahnutiu stanovených merateľných ukazovateľov hodnotíme ako neúčinné a neefektívne.

Podľa hodnotiacej správy mesto v kontrolovanom období na podprogram Dotácie na šport v zmysle Všeobecne záväzného nariadenia (ďalej len „VZN“) o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu mesta nečerpalo verejné prostriedky. Kontrolou bolo zistené, že mesto v skutočnosti poskytlo dotácie týkajúce sa oblasti v rámci programu Kultúra, čím nedodržalo zásadu transparentnosti z pohľadu posúdenia účelu a výsledného efektu vynakladania rozpočtových prostriedkov v rámci programu a podprogramu. Podľa metodiky mal programový rozpočet rozdeliť výdavky do jednotlivých oblastí tak, aby súviseli s účelom a bola zabezpečená prezentácia úplných (celkových) výdavkov mesta na danú oblasť.

Preverením použitia finančných prostriedkov v deviatich prípadoch poskytnutých dotácií bolo zistené porušenie VZN o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu mesta a tým aj porušenie finančnej disciplíny podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Prijímatelia poskytnutých dotácií ich nevyúčtovali v termínoch určených v zmluvách.

V podprograme Ľadová plocha v hodnotiacej správe mesto neuviedlo dosiahnuté hodnoty merateľných ukazovateľov ako počet hodín prevádzky, počet návštevníkov, podiel hodín prevádzky vyhradenej pre školy. Nehodnotilo dosiahnutie stanovených cieľov a prínos z pohľadu plnenia zámerov programu šport. Hodnotiaca správa taktiež neobsahovala východiskové údaje o hodnotách merateľných ukazovateľov za predchádzajúce obdobie a trend vývoja plnenia zámeru. Z pohľadu splnenia zámerov bolo použitie výdavkov z rozpočtu mesta za dodávky tepla v podprograme Ľadová plocha neúčinné a neefektívne.

Program Sociálne služby

Mesto v rozsahu svojej pôsobnosti zabezpečovalo dostupnosť sociálnej služby pre fyzické osoby, ktoré boli odkázané na sociálnu službu a právo výberu sociálnej služby za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách. Sociálnu službu na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu poskytovalo mesto v Domove dôchodcov. Kontrolou použitia finančných prostriedkov a porovnaním rokov 2009 a 2010 bolo zistené ich efektívne použitie. Na základe žiadosti o opatrovateľskú službu mesto v kontrolovanom období poskytlo sociálnu službu všetkým záujemcom. Pri kontrole hospodárnosti a efektívnosti použitia finančných prostriedkov vynaložených na opatrovateľskú službu bol zaznamenaný pozitívny vývoj.

Mesto v roku 2010 začalo rekonštrukciu budovy v ktorej bude umiestnený klub dôchodcov, ktorý bol v čase výkonu kontroly umiestnený v staticky nevyhovujúcej budove. Kontrolou procesu výberu zhotoviteľa diela v sume 138 777,37 eur bez DPH na rekonštrukciu klubu dôchodcov bolo zistené porušenie zákona o verejnom obstarávaní. Komisia pri hodnotení predložených ponúk nevyhlásila uchádzača, ktorý predložil ponuku v rozpore so súťažnými podmienkami a obstarávateľ uzavrel zmluvu o dielo v rozpore s ponukou uchádzača. V súvislosti s rekonštrukciou klubu bolo zistené aj porušenie zákona o účtovníctve a to tým, že zálohovú platbu mesto nesprávne zaúčtovalo na účet – obstaranie dlhodobého hmotného majetku.

3. Úroveň vnútornej kontroly kontrolovaného subjektu

Mesto malo vypracované interné smernice v ktorých bol rozpracovaný kontrolný systém mesta. Pravidlá vykonávania finančnej kontroly v súlade so zákonom o finančnej kontrole a vnútornom audite boli schválené uznesením MsZ. Postupy, kompetencie a zodpovednosti na vykonávanie vnútorných kontrol boli upravené vo vnútornom predpise pre obchod účtovných dokladov, ktoré špecifikovali vykonávanie vecnej a formálnej správnosti, ako aj predbežnej finančnej kontroly. Kontrolou vykonávania predbežnej finančnej kontroly neboli zistené nedostatky.

Plán kontrolnej činnosti na I. polrok 2010 nebol zverejnený ani prerokovaný MsZ, čo bolo v rozpore so zákonom o obecnom zriadení. Kontrolou správ o výsledku následnej finančnej kontroly bolo zistené porušenie zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite tým, že pri prerokovaní výsledkov kontroly nedošlo k uloženiu povinnosti prijať opatrenia na nápravu nedostatkov zistených následnou finančnou kontrolou, predložiť písomný zoznam týchto opatrení a písomnú správu o splnení opatrení na nápravu nedostatkov, o určení zamestnancov zodpovedných za tieto nedostatky a o uplatnení opatrení podľa osobitného predpisu.

Na základe uvedených skutočností môžeme konštatovať, že vnútorný kontrolný systém počas roka 2010 nefungoval dostatočne účinne, o čom svedčia nedostatky v činnosti hlavnej kontrolórky.

Zhrnutie

Kontrola NKÚ SR preukázala nedodržanie viacerých všeobecne záväzných právnych predpisov, VZN mesta, ako aj zmluvne dohodnutých podmienok.

Zákon o obecnom zriadení bol porušený pri schvaľovaní zmien v rozpočte, zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy pri zostavovaní a schvaľovaní rozpočtu v programovej štruktúre, pri zostavovaní záverečného účtu, monitorovaní plnenia programov a schvaľovaní plánu kontrolnej činnosti na I. polrok 2010.

Nesprávnym zaúčtovaním zálohovej platby v sume 5 236,00 eur bol porušený zákon o účtovníctve.

Mesto nedodržalo zákonné postupy pri výbere zhotoviteľa na rekonštrukciu klubu, čím porušilo zákon o verejnom obstarávaní.

Kontrolou bolo zistené porušenie finančnej disciplíny v sume 4 550,00 eur a porušenie zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite.

Preverením použitia verejných prostriedkov v programe Šport, podprogram Podpora športových podujatí, kontrolná skupina zistila, že mesto v hodnotiacej správe neuviedlo dosiahnuté hodnoty merateľných ukazovateľov (počet podporených športových podujatí za rok, počet zapojených občanov do športových podujatí, percentuálna spokojnosť účastníkov s organizovanými športovými podujatiami a percentuálny nárast podujatí oproti minulému roku). Čerpané výdavky v rámci podprogramu boli použité výlučne na prevádzku futbalového štadióna. Rovnaký nedostatok bol zistený v podprograme Ľadová plocha. Výdavky v rámci podprogramu boli zúčtované za dodávku tepla, merateľné ukazovatele (celkový ročný počet hodín prevádzky, počet návštevníkov za sezónu, podiel hodín prevádzky vyhradenej pre deti a mládež zo škôl, počet detí a mládeže využívajúci služby v rámci tejto prevádzky) mesto nevyhodnotilo.

Vzhľadom ku skutočnosti, že mesto v rámci podprogramov neuviedlo dosiahnuté hodnoty merateľných ukazovateľov, nehodnotilo dosiahnutie stanovených cieľov a prínos z pohľadu splnenia zámerov bolo použitie výdavkov z rozpočtu mesta na údržbu futbalového štadióna a platby za dodávky tepla vo vzťahu k dosiahnutiu stanovených merateľných ukazovateľov neúčinné a neefektívne.

V rámci programu Sociálne služby mesto v rozsahu svojej pôsobnosti zabezpečovalo dostupnosť sociálnej služby v podprogramoch Domov dôchodcov svätej Alžbety, Opatrovateľská služba a Klub dôchodcov. Na základe dosiahnutých hodnôt merateľných ukazovateľov uvedených v hodnotiacej správe a prínosov z pohľadu splnenia zámerov bolo použitie výdavkov z rozpočtu mesta programu Sociálne služby hospodárne a efektívne.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov

- Vykonať kontrolu vyúčtovania dotácií poskytnutých z rozpočtu mesta u príjemcov v programe Šport.

Výsledky kontroly boli prerokované s primátorom mesta.

Na odstránenie zistených nedostatkov mesto prijalo 5 opatrení, ktorých plnenie bude NKÚ SR v rámci svojej činnosti sledovať a kontrolovať.